

KATSOMUSTARINAT

Näitä katsomustarinoita voit käyttää ryhmän kanssa syventyäkseen johonkin teemaan. Tarinoiden lopussa on kysymyksiä, joita voi käyttää apuna keskustellessa tarinasta. Erityisesti Jännitys-tarinat soveltuvat käytettäväksi ryhmän kanssa, joka on menossa ensimmäistä kertaa yöretkelle tai joukossa on joku, joka ei ole aiemmin ollut retkellä mukana.

OIKEUDENMUKAISUUS

Uteliaat puput Hattara ja Inkivääri kulkivat pellonreunaa pitkin kohti metsää ja miettivät, mistä he saisivat hyvän marjaisen aterian. Hattara ja Inkivääri kohtasivat läheisessä talossa asuvan kissan. Kissa sanoi pupuille: Mitäs te täällä taaperratte? Hattara kertoi heidän etsivän ruokaa. Kissa vastasi: Minun ei tarvitse etsiä ruokaa, minulle ruoka tuodaan kotona nenän eteen. Onpa kissana oleminen helppoa ja ihanaa. Pupuja alkoi hieman harmittaa kissan puheet. -Mutta niin se taitaa usein olla, että kissat saavat ruuan eteen tekemättä mitään, totesi Inkivääri. - Voitaisiinpa mekin olla kissoja, pohti Hattara.

Puput jatkoivat matkaa, kunnes yhtäkkiä kuului ääni: älä astu, älä tallaa, varo! Hattara ja Inkivääri huomasivat maassa muurahaisien polun. Inkivääri sanoi: minä haluan tallata tuosta nuo muurahaiset, neidän ovat meidän reitillä. Hattara sanoi: älä tallaa, heillä on kyllä oikeus kävellä tällä polulla. Kyllä me mahdutaan tähän viereen. Inkivääri pysähtyi tutkimaan muurahaisia tarkemmin: Nuo muurahaiset kantavat itseään isompia neulasia. Miten ne oikein jaksavat? -Niin, muurahaiset taitavat nähdä ruokansa ja kotinsa eteen paljon enemmän vaivaa kuin me, Hattara vastasi.

Puput pääsivät metsään ja löysivät sieltä hyvän mustikkapaikan. Mustikoita syödessään he kuitenkin miettivät, onko oikein, että kissa ei tee mitään ja saa ruokaa ja muurahainen tekee valtavasti töitä, että saa syödäkseen. Mitä mieltä sinä olet?

Keskustelukysymyksiä:

Onko sinusta reilua, että kissa saa ruokaa tekemättä mitään?
Entä onko se reilua, että puput joutuvat etsimään ruokaansa?
Onko reilua, että muurahaiset raatavat ruokansa eteen?
Pitääkö epäoikeudenmukaisuuksiin puuttua?

ONNISTUMINEN

Lystillä on tulossa syntymäpäivä. Laku päättää ystäviensä kanssa järjestää Lystille yllätyssynttärin. Yhdessä he jakavat tehtäviä, kuka hoitaa koristelut, kuka lahjan ja kuka mukavaa tekemistä. Lakun hommaksi tulee synttärin leipominen.

Laku on tehnyt kerran aiemmin täytekakun, mutta on innoissaan tehtävästään. Lysti on hänen hyvä ystävä ja hän haluaa tehdä todella hienon kakun. Ensin Laku valmistaa kakkutaikinan ja laittaa sen kakkuvuoossa uuniin paistumaan. Sitten hän miettii, mitä kakun väliin voisi laittaa. Ehkä mansikkahilloa ja kermavaahtoa tai banaania ja suklaata? Laku päättää laittaa kakuun vadelmaa ja kinuskia, koska Lysti tykkää niistä eniten. Laku ottaa valmiin kakkupohjan uunista ja antaa sen jäähtyä. Hän leikkaa kakuun monta kerrosta ja alkaa täyttää kakkua vadelmilla ja kinuskikastikkeella. Lopuksi Laku koristelee kakun kermavaahdolla, kinuskikastikkeella ja muutamalla vadelmalla.

Nyt onkin aika lähteä juhlapaikalle, jonka muut ystävät ovatkin jo koristelleet ilmapalloilla, viireillä ja serpentiinillä. Myös lahjat on paketoitu valmiiksi ja pelit odottavat pelaamista. Enää Lakun täytyy kantaa kakku pöytään. Lattia on kuitenkin liukas ja Lakun kädessä oleva

kakkulaatikko lentää kaareissa hänen liukastuessaan. Laku huomaa kakkulaatikon olevan ylösalaisin, kakku on varmasti pilalla! Lakua harmittaa ja hän menee nurkan taakse itku kurkussa. Lystin synttärikakku on pilalla hänen takiaan.

Muut ystävät huomasivat kakkulaatikon ja nostivat sen pöydälle. Kakun koristelu oli ilmalennossa hieman kärsinyt, mutta vielä sen kakun voisi syödä. Uuden kakun hankkimiseenkaan ei ollut enää aikaa. Lysti saapuu juhlapaikalle ja on todella yllättynyt. Ystävät juttelevat iloisesti keskenään ja alkavat juhlia Lystin syntymäpäiviä. Lysti kuitenkin huomaa Lakun puuttuvan joukosta ja lähtee etsimään häntä. Lysti löytää harmistuneen Lakun ja kysyy, miksei hän ole muiden kanssa juhlimassa. Laku kertoo pilanneensa synttärikakun, joka oli alun perin todella hieno. Hän kokee olevansa todellinen epäonnistuja. Lysti on yllättynyt, koska ei edes huomannut kakun olevan pilalla. Hän oli innoissaan saadessaan lempikakkuaan eli vadelmakinuskikakkua. Laku oli siis onnistunut yllättämään kakullaan Lystin positiivisesti. Lakulle tuli Lystin sanoista parempi mieli ja niin he lähtivät yhdessä muiden luokse juhlimaan ja syömään herkullista kakkua. Sen pituinen se.

Keskustelukysymyksiä:

Oliko kakku onnistunut Lakun mielestä? Entä Lystin mielestä?

Miltä onnistuminen tuntuu?

Miltä epäonnistuminen tuntuu?

Miten kaverit tai aikuiset voivat auttaa, jos jossain epäonnistuu?

Onko aina tärkeää onnistua?

JÄNNITYS

Jekku on lähdössä partiorhymänsä kanssa yöretkelle. Jekku ei ole ollut aiemmin retkellä, mutta Rämä on ollut. Rämä on kertonut aika hurjiakin tarinoita retkiltä, missä kuului pimeästä outoja ääniä. Jekkua jännittää retkelle lähteminen ja kotona tavaroita pakatessa valittaa äidille olevansa huonovointinen. Äiti kuitenkin arvaa, että kyse taitaa olla jännityksestä ja juttelee asiasta Jekun kanssa. He sopivat, että Jekku voi milloin vain soittaa äidille retkeltä. Jekulle tulee paljon parempi mieli, eikä olekaan enää huonovointinen.

Kun ryhmä saapuu retkipaikalle, on vielä valoisaa. He pystyttävät teltat ja vievät sinne makuupussit ja muut tavarat valmiiksi. Pikkuhiljaa alkaa hämärtää. Rämä kertoo tarinaa edellisestä retkestä, jolloin näki pimeässä jotakin hohtavaa, kuin kaksi silmää. Jekkua alkaa jännittää enemmän. Johtaja kuiskaa Jekulle Rämän kertomien hohtavien silmien olleen heijastimia puissa. Jekun jännitys hieman helpottuu. Jekku ottaa kuitenkin valmiiksi otsalampun esille, ennen kuin tulee kunnolla pimeää.

Kun iltapala on syöty ja hampaat pesty, käyvät kaikki teltoihin nukkumaan. Jekku ja hänen äitinsä lähettävät toisilleen hyvän yön viestit ja Jekku käy helpottuneena nukkumaan. Yöllä Rämälle tulee vessahätä ja hän ottaa taskulamppunsa ja lähtee huussiin. Teltalle palatessaan, Rämän taskulampusta loppuukin patterit, eikä Rämä enää näe, missä teltat ovat. Rämää alkaa jännittää yksin pimeässä ja tuuleekin kylmästi. Rämä yrittää ensin kuiskata ja sitten varovasti huutaa Jekkua. Jekku havahtuu, ihan kuin joku huutaisi häntä. Jekku huomaa, ettei Rämä ole makuupussissa hänen vieressään. Jekku on kovin uninen, mutta lähtee otsalamppunsa kanssa ihmetellen selvittämään, mistä ääni tulee. Rämä alkaa nähdä valoa, joka tulee häntä kohti. Jekku kulkee otsalamppunsa kanssa ja katselee ympärilleen, enää ääntä ei kuulu. Rämää jännittää niin, ettei saa sanaa suustaan. Hän luulee valoa mörön silmäksi. Hän kuulee askeleita ja valo lähestyy edelleen. Rämä laittaa kädet silmien eteen. Yhtäkkiä hän kuulee Jekun äänen: siinähan sinä oletkin, ihmettelin kun et ollut makuupussissa. Rämä avaa silmänsä ja huokaisee helpotuksesta, ei se ollutkaan mörkö vaan Jekku.

Keskustelukysymyksiä:

Millaiset asiat jännittivät Jekkua ja Rämää? Entä mitkä asiat jännittävät sinua?
Mitkä asiat auttoivat Jekun jännitykseen? Mikä voi auttaa jännitykseen?

JÄNNITYS: JATKO-OSA

Rämän ja Jekun partioretken toisena päivänä ohjelmassa oli leirikaste. He olivat kuulleet tästä perinteestä aikaisemmin vain huhupuheita, eikä kellään tuntunut olevan varmaa tietoa mitä on tulossa. Johtajatkin olivat kovin salaperäisiä ja niukkasanaisia kysyttäessä. Päivällisen jälkeen retken johtaja kutsuu kaikki koolle, ja pyytää sitomaan silmät partiohuiveilla. Lisäksi heitä kehoitetaan olemaan aivan hiljaa. Jekku odottaa jännittyneenä paikallaan. Hän kuuntelee tarkasti ympärilleen ja kuulee liikettä vierellään. Pian joku tarttuu hänen käteensä, ja ohjaa hänet sivummalle. Vieras käsi ojentaa Jekulle köydenpätkän, ja jännitys kutittaa vatsanpohjassa, kun hän lähtee seuraamaan köyttä pimeässä. Kaikki tuntuu oudolta ympärillä, kun mitään ei näe, maakin on paljon kuoppaisempi jalkojen alla. Pitkältä tuntuneen kävelyn jälkeen Jekku pysäytetään jälleen ja ohjataan irrottamaan köydestä. Hänen kämmenelleen annetaan niljakas luikero, ja tuttu ääni pyytää häntä syömään sen. Luikero tuntuu melkein liikkuvan kämmenellä, mutta Jekku kerää rohkeutensa ja vie madon suuhunsa. Kielellä tuntuu makealta ja hedelmäiseltä. Kyseessä onkin vain karkkimato! Jekkua alkaa naurattaa, ja sitten partiohuivi otetaan jo hänen silmiltään. Häntä onnitellaan hienosti suoritetusta leirikasteesta. Iltauotiolla Jekku ja Rämä vertailevat innoissaan leirikastekokemuksiaan. Tästä kyllä pitää kertoa kotona muille!

Keskustelukysymyksiä:

Voiko jännitys olla kivaa?
Missä tilanteissa sinulla on ollut kivaa jännitystä?
Voiko sama tilanne olla kivaa jännitystä yhdelle, ja liian jännittävä toiselle?